

ČESKÝ VOLEJBALOVÝ SVAZ

Zátokpova 100/2, PS 40, 160 17 Praha 6 – Břevnov

Příloha č. 6

k prováděcímu předpisu ke směrnici č. 08/2011 – změna 02/2012

Školení trenérů v ČVS

schválena dne: **2. května 2012**

účinná od: **2. května 2012**

ZÁSADY CERTIFIKAČNÍCH SEMINÁŘŮ

Úvod

1. Tato příloha definuje a rozvádí podmínky pro získání trenérské kvalifikace podle článku 1, odst. 3.1, písmeno c), prováděcího předpisu Školení trenérů v ČVS ke směrnici 08/2011 „Školení a jmenování trenérů, rozhodčích a školitelů v ČVS“. Podle „Zásad programu II MŠMT – sportovně talentovaná mládež“ organizuje ČVS další odborné vzdělávání trenérů působících v dotovaném systému sportovně talentované mládeže. Absolvování certifikačního semináře a jeho úspěšného zakončení formou teoretické a praktické zkoušky je nejvyšší formou uznání trenérské odborné způsobilosti v ČVS v oblasti mládežnického volejbalu. Vedle tohoto hlavního záměru plní úlohu praktického semináře pro absolventy tělovýchovných fakult, specializace volejbal.

Článek 1

Certifikační seminář

1.1 Certifikační seminář

Český volejbalový svaz (dále jen „ČVS“) uděluje podle článku 3, odst. 1 směrnice 08/2011 „Školení a jmenování trenérů, rozhodčích a školitelů v ČVS“ trenérské kvalifikační třídy. Certifikační seminář (dále jen „seminář“) je v návaznosti na systém trenérských kvalifikačních tříd nejvyšší formou prověření odborné způsobilosti trenérů v rámci ČVS ve výkonnostním a vrcholovém mládežnickém volejbalu. Má dvě formy: přípravný seminář a zkušební seminář (odst. 1.3). Úspěšní absolventi zkušebního semináře získávají formou certifikace pověření ČVS pro práci v dotovaných programech (SpS nebo SCM) a pro práci s mládežnickými reprezentačními družstvy, respektive I. trenérskou třídu při splnění podmínek uvedených v odst. 1.2.3.

1.2 Účastníci semináře

Seminář je určen pro:

- 1.2.1 zájemce o odbornou kvalifikaci „**Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro práci v SpS**“ na základě doporučení příslušného SpS, kteří absolvovali minimálně 3 roky praxe jako trenér II. třídy,
- 1.2.2 zájemce o odbornou kvalifikaci „**Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro práci v SCM**“ na základě doporučení příslušného SCM, kteří absolvovali minimálně 3 roky praxe jako trenér I. třídy.
- 1.2.3 zájemce o získání **trenérské kvalifikace I. třídy**, kteří ukončili magisterské studium na některé z tělovýchovných fakult VŠ (Praha, Brno, Olomouc), obhájili diplomovou práci, vykonali státní závěrečnou zkoušku ze specializace volejbalu a absolvovali minimálně 3 roky praxe jako trenér II. třídy.

1.3 Formy seminářů

- 1.3.1 **Přípravný seminář** – svazoví trenéři mládeže ČVS a členové TMK ČVS prezentují především teoretická východiska, trenérské postupy a metody v duchu požadované jednotné linie ČVS a připravují zájemce na zkušební seminář. Účast na přípravném semináři není povinná.
- 1.3.2 **Zkušební seminář** – zájemci o trenérskou kvalifikaci I. třídy dle odst. 1.2.3, respektive zájemci o odbornou kvalifikaci „**Certifikovaný trenér mládeže ČVS**“ dle odst. 1.2.1 a 1.2.2 skládají teoretickou zkoušku a provádějí praktický výstup před zkušební komisí TMK ČVS (dále jen „zkušební komise“).

1.4 Obsah zkušebního semináře

Zkušební seminář má prokázat způsobilost zájemce k získání příslušné odborné kvalifikace, a to na základě předložené písemné přípravy. Zkouška se skládá ze dvou částí. V **teoretické části** zkoušky zájemce prezentuje zpracování čtyř zadaných témat (každé z jedné dílčí oblasti dle odst. 1.4.1). Přidělené téma z oblasti „Řídící činnost trenéra“ je teoretickou obhajobou zájemce pro následnou **praktickou část** zkoušky (odst. 1.4.2).

V **teoretické části** zkoušky má zájemce prokázat:

- a) úroveň vhledu, porozumění, interpretace a aplikace předloženého teoretického textu,
- b) kvalitu argumentace a polemiky,
- c) pochopení souvislostí herních činností do hierarchicky nižších i vyšších celků.

V **praktické části** zkoušky zájemce provádí praktický výstup na dané téma a má prokázat:

- a) validitu (platnost) učebního postupu,
- b) schopnost vést družstvo.

1.4.1 Témata v teoretické části zkoušky:

- a) dovednosti a herní výkon ve volejbalu,
- b) analýza herního děje ve volejbalu,
- c) strategie a taktika ve volejbalu,
- d) řídicí činnost trenéra ve volejbalu.

1.4.2 Témata v praktické části zkoušky:

- a) praktický výstup na téma z oblasti individuální herní činnosti,
- b) praktický výstup na téma z oblasti herní kombinace,
- c) praktický výstup na téma z oblasti týmové činnosti.

1.5 Vyhlášení a pořádání semináře:

Seminář vyhláší a pořádá TMK ČVS ve spolupráci se svazovými trenéry mládeže ČVS. Seminář je zpravidla dvoudenní a TMK ČVS při přípravě semináře stanoví, respektive zajistí zejména:

- a) prezenční listinu účastníků semináře,
- b) způsob dokumentace semináře a její archivace,
- c) oficiální zakončení s oznámením výsledků, případně předáním certifikátů.

Článek 2

Podmínky získání odborné kvalifikace

2.1 Podmínky získání odborné kvalifikace „Certifikovaný trenér mládeže ČVS“ vycházejí ze „Zásad programu II MŠMT – „sportovně talentovaná mládež“.

2.2 Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SpS

„Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SpS“ je odbornou kvalifikací pro kategorii žáků, která je udělena jmenováním správní radou ČVS za splnění podmínek uvedených v odst. 2.4.

„Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SpS“ je oprávněn vést družstva žáků zařazená do systému SpS a družstvo „Lvíčat ČR“, za předpokladu, že je zároveň držitelem minimálně trenérské kvalifikace II. třídy podle směrnice ČVS č. 08/2011.

O získání odborné kvalifikace „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS“ se mohou ucházet:

- a) trenéři žáků SpS,
- b) trenéři žáků ostatních oddílů s trenérskou kvalifikací minimálně II. třídy a s doporučením příslušného SpS, které chce trenéra získat pro práci v SpS.

2.3 Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SCM

„Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SCM“ je odbornou kvalifikací pro kategorii kadetů a juniorů, která je udělena jmenováním správní radou ČVS za splnění požadavků v teoretické a praktické činnosti trenéra kadetů nebo juniorů uvedených v odst. 2.4.

„Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SCM“ je oprávněn vést družstva kadetů, juniorů zařazená do systému SCM, družstva žáků zařazená do systému SpS a družstvo „Lvíčat ČR“, za předpokladu, že je zároveň držitelem trenérské kvalifikace I. třídy podle směrnice ČVS č. 08/2011.

O získání odborné kvalifikace „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SCM“ se mohou ucházet:

- a) trenéři kadetů a juniorů SCM,
- b) trenéři kadetů a juniorů ostatních oddílů s trenérskou kvalifikací I. třídy a s doporučením příslušného SCM, které chce trenéra získat pro práci v SCM.

2.4 Podmínky a věkové omezení

Odborná kvalifikace „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS nebo SCM“ může být udělena zájemcům, kteří:

- a) dovršili věk 18 let,
- b) jsou držiteli minimálně trenérské kvalifikace II. třídy (SpS), I. třídy (SCM),
- c) absolvovali trenérskou praxi 3 roky jako trenér II. třídy (SpS), I. třídy (SCM),
- d) zpracovali písemně zadaná témata, na zkušebním semináři obhájili teoreticky svou písemnou přípravu a absolvovali úspěšně praktický výstup na zadané téma před zkušební komisí,
- e) prokážou se doporučením (zmocněním) příslušného oddílového nebo svazového SpS či SCM.

Odbornou kvalifikaci „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS nebo SCM“ nelze získat mimořádným způsobem.

2.5 Jmenování

„Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS nebo SCM“ jmenuje správní rada ČVS (dále jen „SR ČVS“) na návrh TMK ČVS.

Trenér, který absolvuje zkušební seminář a splní podmínky v rozsahu odst. 2.4, obdrží osvědčení s platností na 5 let. Po uplynutí této doby se odborná kvalifikace „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS a SCM“ obnovuje.

Článek 3

Postup při získávání odborné kvalifikace

3.1 Průběh seminářů

3.1.1 První část - písemná příprava

- a) TMK ČVS vyhlásí témata, datum přípravného i zkušebního semináře a zabezpečí dostatečnou propagaci prostřednictvím webové stránky ČVS,
- b) TMK ČVS doporučí, případně zajistí studijní materiály,
- c) TMK ČVS jmenuje šestičlennou zkušební komisi dle odst. 3.3.
- d) zájemci o příslušnou odbornou kvalifikaci se přihlásí ve stanoveném termínu,
- e) zkušební komise provede vylosování témat a oznámí je zájemcům,
- f) ve stanovené době zájemci vypracují písemnou přípravu a zašlou ji zkušební komisi.

3.1.2 Druhá část - oponentura písemné přípravy

- a) zkušební komise shromáždí a zpracuje písemné přípravy, pozve jednotlivé zájemce k oponentuře v rámci zkušebního semináře,
- b) oponentura písemné přípravy probíhá před zkušební komisí neveřejně (po jednom), členové komise mohou pokládat doplňující otázky ze seznamu předem známých témat (viz 3.1.1 a)),
- c) zkušební komise upozorní na případné odborné nesrovnalosti před začátkem praktického výstupu.

3.1.3 Třetí část - praktický výstup

- a) zájemce provede praktický výstup s figuranty (hráči příslušné věkové kategorie) na základě teoretické písemné přípravy,
- b) průběh praktického výstupu je doplněn rozbohem, respektive moderováním praktických herních situací, přičemž se vítá grafické znázornění na tabuli,
- c) praktický výstup probíhá veřejně za účasti dalších zájemců.

3.1.4 Čtvrtá část - hodnocení

- a) hodnotí se odborná způsobilost, organizační a didaktické schopnosti a kvalita argumentace (odst. 1.4).
- b) k hodnocení se použije 10bodová škála, zvláště pro teoretickou a praktickou část zkoušky.
- c) úspěšní zájemci obdrží osvědčení o příslušné odborné způsobilosti „Certifikovaný trenér mládeže ČVS v oblasti SpS nebo SCM“ a získávají **možnost profesionální pracovní smlouvy s finanční spoluúčastí ČVS,**
- d) úspěšní zájemci o trenérskou kvalifikaci I. třídy z řad absolventů tělovýchovných fakult VŠ budou TMK ČVS navrženi na nejbližším zasedání SR ČVS na jmenování trenérem I. třídy. Navíc získávají odbornou kvalifikaci „Certifikovaný trenér mládeže ČVS pro oblast SCM“.
- e) v případě neúspěšného zakončení rozhodne zkušební komise o možnosti a způsobu opravného řízení.

3.2 Výše a způsob úhrady poplatků

Účast na semináři podléhá poplatku, který stanovuje TMK ČVS a schvaluje SR ČVS. Poplatek zájemců zahrnuje náklady na ubytování a stravu. Náklady za jízdné si hradí zájemci sami. ČVS hradí náklady na pronájem sálu, tělocvičny, odměnu členů zkušební komise a odměnu figurantům. ČVS je příjemcem poplatku, přičemž předem stanoví, respektive zajistí:

- a) výběr poplatků od zájemců o seminář a způsob jejich zaúčtování,
- b) rozpočet semináře a způsob vyúčtování nákladů a příjmů semináře.

3.3 Zkušební komise

K posouzení písemných příprav zájemců i k realizaci semináře jmenuje TMK ČVS zkušební komisi, která zodpovídá za průběh semináře, za udělení kvalifikace trenéra I. třídy a za udělení odborné kvalifikace „Certifikovaného trenéra mládeže ČVS pro oblast SpS nebo SCM“.

Komise je tvořena:

- a) předsedou TMK ČVS, případně jeho zástupcem,
- b) svazovým trenérem mládeže,
- c) jmenovaným odborníkem z oblasti tělovýchovného lékařství nebo kondičního tréninku,
- d) jmenovaným odborníkem z oblasti didaktiky sportu nebo psychologie sportu,
- e) předsedou TR chlapců, respektive dívek, případně předsedou RM,
- f) zástupcem SR ČVS odpovědným za oblast mládeže.

Článek 4

Struktura požadovaných znalostí a dovedností

4.1 Teoretická část zkoušky

4.1.1 Dovednosti a herní výkon ve volejbalu:

- a) Principy herních dovedností ve volejbalu.
- b) Úloha kognitivních procesů ve volejbalu.
- c) Senzomotorické řízení pohybu.
- d) Individuální a týmový herní výkon.

4.1.2 Analýza herního děje ve volejbalu (činnosti, kombinace, situace):

- a) Individuální herní činnosti.
- b) Skupinové a týmové herní činnosti.
- c) Rozehra, herní děj, řetězení činností, herní situace.

4.1.3 Strategie a taktika ve volejbalu:

- a) Herní systémy.
- b) Herní funkce a herní role.
- c) Taktické principy.
- d) Herní chování.

4.1.4 Řídící činnost trenéra ve volejbalu:

4.1.4.1 Vedení tréninkového procesu ve volejbalu:

- a) Individuální herní činnosti:
  - aa) Didaktické aspekty.
  - ab) Technické (biomechanické) aspekty.
  - ac) Činnostně-herní aspekty.
  - ad) Kondiční a zdravotní aspekty.
- b) Herní kombinace:
  - ba) Technicko-taktické aspekty.
  - bb) Didaktické aspekty.
  - bc) Sociálně herní a psychologické aspekty.
  - bd) Kondiční a zdravotní aspekty.
- c) Týmové činnosti:
  - ca) Technicko-taktické aspekty.
  - cb) Didaktické aspekty.
  - cc) Herně strategické aspekty (systémy) a psychologické aspekty.
  - cd) Kondiční a zdravotní aspekty.

4.1.4.2 Vedení družstva v soutěžním období

4.1.4.3 Vedení družstva v utkání

4.1.4.4 Psychologické aspekty volejbalu

4.2 Praktická část zkoušky

4.2.1 Praktický výstup z oblasti vybrané individuální herní činnosti

- 4.2.2 Praktický výstup z oblasti vybrané herní kombinace
- 4.2.3 Praktický výstup z oblasti vybrané týmové činnosti

Článek 5 Seznam odborné literatury

5.1 Základní literatura

- Dobrý, L. & Semiginovský, B. (1988). **Sportovní hry – výkon a trénink**. Praha: Olympia.
- Dobrý, L. (1988). **Didaktika sportovních her**. Praha: SPN.
- Ejem, M. (1998). **Volejbal**. Praha: Olympia.
- Haník, Z., & kolektiv (2008). **Volejbal viděno třemi**. Praha: Grada
- Haník, Z., & Lehnert, M. (2004). **Volejbal 1, Herní dovednosti a kondice ve volejbalu mládeže**. Praha: Český volejbalový svaz.
- Haník, Z., Vlach, J. et al. (2008). **Volejbal 2 – Učebnice pro trenéry**. Praha: Olympia.
- Přidal, V. & Zapletalová, L. (2003). **Volejbal – herný výkon, trénink, riadenie**. Bratislava: Peter Mačura – PEEM.
- Schmidt, R.A., (1991). **Motor kontrol and learning**. Champaign (Il.): Human Kinetics. (nepublikovaný překlad Dobrý, L., nepublikovaná interpretace na volejbal Haník, Z.)
- Táborský, F. et al. (2007). **Základy teorie sportovních her**. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- Vavák, M. (2011). **Teoretické východiská kondičnej prípravy volejbalistov**. Bratislava: ICM Agency.
- Zapletalová, L., Přidal, V., & Tokár, J. (2001). **Volejbal. Učebné texty pre školenia trénerov I. triedy**. Bratislava: Peter Mačura – PEEM.
- Zapletalová, L., Přidal, V., & Laurenčík, T. (2007). **Volejbal. Základy techniky, taktiky a výučby**. Bratislava: Univerzita Komenského.

5.2 Doporučená literatura

- Císař, V. (2005). **Volejbal**. Praha: Grada
- Dobrý, L., & kolektiv (1997). **Analýza didaktické interakce**. Praha: Univerzita Karlova
- Hančík, V., Belaj, J., Mačura, I., & Horský, L. (1982): **Trénink vo volejbale**. Bratislava: Šport.
- Dobrý, L. & Velenský, E. (1987). **Košiková – teorie a didaktika**. Praha: SPN.
- Dobrý, L. Tomajko, D., & Čegan, P. (2001). **Osnovy Basketbalu**. Praha: Česká basketbalová federace.
- Haník, Z. & Vlach, J. (2006). **Analýza herního děje jako východisko pro klasifikaci herních činností ve volejbalu. Hry 2006 – Výzkum a aplikace**. Plzeň: Západočeská univerzita.
- Haník, Z. (2008). **Nové pojetí hodnocení herního děje ve volejbalu. Referát na konferenci: Současný sportovní trénink**. Praha: Fakulta tělesné výchovy a sportu.
- Haník, Z. (2008). **Jak znovu zasnout teorii s praxí ve sportovní hře? Hry 2008 – Výzkum a aplikace**. Plzeň: Západočeská univerzita.

PaedDr. Zdeněk Haník, Ph.D., v.r.
předseda ČVS

Ing. Ivan Iro, v.r.
generální sekretář ČVS